

and ethical training; The concept of the New Ukrainian School; emotional intelligence; Ability to manage emotions constructively.

УДК 373.3.016:811.111'233]:004.031.42:37.018.43

Ганна Подосиннікова

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
ORCID ID 0000-0001-6123-4845

Анна Пипа

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
ORCID ID 0009-0009-8867-8652

DOI 10.24139/2312-5993/2023.07/054-074

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ МОЛОДШОЇ ШКОЛИ

У статті розглянуто сутність інтерактивного навчання іноземних мов, яке передбачає активну участь учнів у взаємодії та комунікації з вчителем та один з одним з опорою на розвиток критичного мислення. Визначено зміст поняття інтерактивного навчання англомовного діалогічного мовлення, розглянуто його методичні особливості та потенціал у формуванні компетентності в англомовному діалогічному мовленні учнів молодшої школи. Досліджено співвідношення стадій розвитку вмінь критичного мислення з етапами навчання англомовного діалогічного мовлення учнів молодшої школи. Охарактеризовано методичні підходи, стратегії та засоби, які можуть бути застосовані під час інтерактивного навчання англійської мови учнів молодшої школи. Розглянуто використання цифрових інструментів інтерактивного навчання англомовного діалогічного мовлення в умовах дистанційного навчання. Окреслено методичні труднощі впровадження інтерактивного навчання англомовного діалогічного мовлення з використанням цифрових інструментів дистанційного навчання у молодшій школі, надано рекомендації та стратегії для подолання цих труднощів.

Ключові слова: інтерактивне навчання, критичне мислення, стадії інтерактивного навчання, дистанційне навчання, цифрові інструменти інтерактивного навчання, діалогічне мовлення, англійська мова, молодша школа.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується глибокими соціально-економічними змінами, які вимагають від людини не лише володіння знаннями та вміннями, а й розвитку особистісних якостей. Передумовою та метою навчання має стати максимальний прояв індивідуальних можливостей та самореалізація особистості кожного учня (Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи, 2016).

Сучасна наука досліджує освітні методи та інструменти, які допомагають удосконалити процес і результати навчання англійської мови (АМ) у відповідності до завдань сьогодення. Так, велика увага приділяється реалізації інтерактивного навчання (ІН), яке засноване на

особистісно-орієнтованому підході до учня, взаємодії та взаєморозумінні, розвитку критичного мислення учнів. У процесі та засобами ІН на уроках АМ у молодшій школі розвивається пізнавальна сфера учнів, формується внутрішній світ, свідомість і здатність до адекватної комунікації в сучасному суспільстві.

Вважаємо, що ІН, яке за своєю суттю спирається на організацію взаємодії та розвиток вмінь діалогового спілкування для спільного вирішення загальних, але важливих для кожного учня завдань, має суттєвий методичний потенціал і необхідний інструментарій для вирішення завдань формування компетентності в англомовному діалогічному мовленні (АДМ) учнів молодшої школи в умовах дистанційного та змішаного формату навчання.

Аналіз актуальних досліджень. Науковці висловлюють дещо по-різному ставлять акценти при визначенні поняття «інтерактивне навчання», його характеристик, інструментів, особливостей реалізації в освітньому процесі.

З позицій педагогіки та дидактики О. І. Пометун визначає ІН як співнавчання, взаємонавчання, у якому вчитель та учні рівноправні. Вони є рівноправними суб'єктами освітнього процесу, що передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення конкретних проблем на основі аналізу обставин та відповідних ситуацій (Пометун, Пироженко, 2002).

Особливість ІН полягає в тому, що воно побудовано за принципом «всі навчають кожного і кожен навчає всіх»; це навчання, де і учень, і вчитель є рівнозначними та рівноправними суб'єктами навчання, розуміють що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і як здобули ці знання та навички (Пометун, 2007). Процес ІН може відбуватися лише шляхом постійної, активної взаємодії всіх учасників.

За Л. В. Пироженко, ІН – це спосіб пізнання, що здійснюється у формах спільної діяльності учнів: всі учасники освітнього процесу взаємодіють один з одним, обмінюються інформацією, спільно вирішують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дії один одного та свою власну поведінку, занурюють в реальну атмосферу ділового співробітництва щодо вирішення проблем (Пометун, Пироженко, 2004).

Ю. О. Семенчук вважає, що суть ІН полягає в організації парно-групової та колективної мовленнєвої взаємодії всіх суб'єктів навчального процесу з виконання творчих, проблемно-пошукових і

комунікативних завдань, націлених на отримання учнями знань та набуття спроможності їх використання в усній комунікації. Закладений в ІН потенціал має бути спрямований на підвищення результатів навчальної діяльності учнів (Семенчук, 2007).

В аспекті методики навчання іноземних мов і культур поняття **«інтерактивне навчання іноземних мов»** трактуємо так: це спеціальна форма організації навчально-пізнавальної діяльності на занятті з іноземної мови, при якій здобувачі освіти в складі малої групи (4-8 осіб) спільно, з опорою на критичне мислення (КМ) розв'язують певну проблему, а саме навчально-комунікативне, проблемно та особистісно-орієнтоване завдання, перебуваючи в активній взаємодії і позитивній взаємозалежності та працюючи в умовах взаємної підтримки (Подосиннікова, 2012; Подосиннікова, Кривошия, 2022).

ІН має особливе значення при формуванні компетентності молодших школярів у АДМ, яка спрямована на розвиток вмінь вербальної взаємодії, здатності будувати міжособистісні відносини, прагнення до спілкування та соціалізації.

За Н. П. Кочубей, ІН АДМ молодших школярів – це система організації процесу навчання, яка включає інтерактивні методи навчання, засоби і форми навчання, що ґрунтуються на особистісно-діяльнісному підході і мають на меті досягнення заздалегідь спланованого результату (Кочубей, 2018).

Спираючись на наведені вище визначення, у цій праці поняття **«інтерактивне навчання англomовного діалогічного мовлення»** визначаємо так: *система організації процесу навчання АДМ, яка включає інтерактивні методи (технології), засоби (інструменти) і форми навчання, що ґрунтуються на особистісно-діяльнісному підході, спрямовані на досягнення заздалегідь спланованого результату, забезпечують спільне вирішення здобувачами освіти проблемно- або особистісно-орієнтованого навчально-комунікативного завдання з опорою на КМ в складі малої групи (4-8 осіб), перебуваючи в активній взаємодії та взаємній підтримці.*

Вважаємо, що модель ІН передбачає застосування технологічного підходу, тобто застосування комплексу інтерактивних технологій і прийомів, спільними рисами яких є опора на принципи інтеракції (багатогранне спілкування, взаємодія і взаємонавчання школярів, спільна навчальна діяльність з відповідними змінами ролей і функцій як учнів, так і вчителя) та розвиток КМ.

Проблеми впровадження ІН в освітній процес у загальнопедагогічній площині висвітлено в роботах Л. В. Пироженко та О. І. Пометун, які працювали над розробкою теоретичних основ використання інтерактивних технологій навчання на сучасному уроці (Пометун, Пироженко, 2004).

Дидактичні засади застосування інтерактивних методів навчання молодших школярів висвітлені у дослідженні Н.А. Коломієць (Коломієць, 2018).

О. В. Стребна та А. О. Соценко висвітлили основні положення щодо впровадження інтерактивних методів навчання у практику роботи початкової школи (Стребна, Сошенко, 2005).

Г. І. Подосиннікова в своїх працях описує методичні особливості ІН іноземних мов, його етапи у співвідношенні зі стадіями розвитку вмінь КМ, технології ІН та пропонує класифікацію інтерактивних прийомів навчання іноземних мов (Подосиннікова, 2012).

Щодо дидактико-методичного потенціалу ІН у сучасній освіті, Г.Ф.Кривчикова вбачає суттєву перевагу використання ІН в тому, що учень набуває знань і вмінь як у ході скерованої вчителем взаємодії з іншими учнями під час мовленнєвої розумової діяльності, так і в процесі самостійної творчої та пошукової діяльності націлених на розв'язання проблемних ситуацій (Кривчикова, 2005).

Науковці-педагоги С. У. Гончаренко, В. Ю. Стрельников, Ф. Янушкевич, Dewi Y. (Dewi, 2022), Hanlin R. (Hanlin, 2021) вважають, що реалізація ІН як педагогічної системи, способу моделювання навчального процесу та моделі спільної педагогічної діяльності сприяє задоволенню інформаційних і пізнавальних потреб учнів, позитивно впливає на інтелектуальний розвиток особистості. При цьому сприятливими чинниками, які можуть забезпечити умови для ІН є: наявність мотивації до навчання, сприятливе, комфортне освітнє середовище для досягнення мети; опора на досвід, знання, уміння учнів, наявність в учнів відчуття контролю над процесом свого навчання (Стрельников, 2003).

Дослідники Madona Giorgdze, Marine Dgebuadze засвідчують переваги ІН та підкреслюють його ефективність для активації творчого та аналітичного мислення та навичок аргументації своїх думок, здатності розвивати найбільш прийнятні моделі мислення, дій, спілкування (Giorgdze, M., Dgebuadze, M., 2017).

Є. Є. Гончарова та Л. Б. Сліпченко (Гончарова, Сліпченко, 2019) підкреслюють, що потенціал ІН полягає в: 1) сприянні створенню

особистісно зорієнтованому навчанню; 2) використанні багатої палітри дидактичних підходів; 3) підвищенні мотивації до навчання, інтересу та включеності в роботу; 4) підтримці педагогічних цілей в когнітивній, ціннісно орієнтаційній та поведінковій сферах; 5) наданні можливостей вчитися на власному досвіді й досвіді інших; 6) підвищенні рівня задоволеності учнів, які бачать продукт своєї праці.

Методичні засади розвитку АДМ стали предметом дослідження таких методистів, як Л. Биркун, О. Квасова, В. Колодязна, С. Ніколаєва, Т. Коробейнікова, R. Alexander, J. Baker, M. Gammidge, L. Littlewood, J. Rabow, W. Hill та інших.

Н. П. Кочубей розглядає теоретичні та практичні аспекти використання інтерактивних методів у формуванні вмінь АДМ в учнів початкових класів і пропонує систему ІН АДМ для молодших школярів (Коваль, Кочубей, 2011).

ІН АДМ учнів молодшої школи може бути реалізоване з використанням освітніх інструментів різного типу, серед яких в сучасних умовах української освіти особливої актуальності набули цифрові засоби (інструменти), які є необхідними для навчання онлайн (дистанційного навчання, віддаленого навчання, тощо) (Коваль, Кочубей, 2011).

Н. Майер та Т. Коваль відзначають, що цифрові інструменти ІН забезпечують можливість організації взаємодії майбутніх учителів АМ на практичних заняттях в умовах дистанційного навчання (Майер, Коваль, 2023).

Аналіз літератури показав, що незважаючи на велику кількість досліджень ІН, проблемі комплексного розгляду організації ІН АДМ учнів молодшої школи з використанням цифрових інструментів в умовах дистанційного навчання не було приділено достатньо уваги, що зумовлює актуальність теми даної статті.

Мета статті – висвітлити методичні особливості ІН АДМ учнів молодшої школи, охарактеризувати його етапи та цифрові інструменти, які є необхідними для організації навчання АДМ у дистанційному форматі, визначити можливі труднощі формування вмінь АДМ учнів молодшої школи з використанням цифрових інструментів ІН.

Методи дослідження. Дослідження проводилось методом критичного аналізу наукових методичних, педагогічних і лінгвістичних джерел, навчальних програм з АМ та Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти з метою визначення актуальності теми

статті, узагальнення результатів сучасних наукових пошуків із проблеми дослідження, стану досліджуваного питання в практичному аспекті.

Також застосовано емпіричний метод опитування вчителів АМ та учнів 3-4 класів задля вивчення поточної ситуації з впровадженням ІН в освітній процес закладів загальної середньої освіти та використанням його цифрових інструментів у процесі дистанційного та змішаного навчання для формування компетентності в АДМ. У дослідженні взяли участь 30 учнів віком 8-10 років, із них 19 – жіночої статі, 11 – чоловічої статі. Для всіх них англійська мова є першою іноземною, українська мова – рідною. В опитуванні також взяли участь 12 вчителів англійської мови. Опитування проводилось серед учнів та вчителів наступних шкіл м. Ромни: Роменський ліцей №4 Роменської міської ради Сумської області ім. Героя України Тетяни Маркус та Роменська загальноосвітня школа I – II ступенів № 6 Роменської міської ради Сумської області. Усі заклади загальної середньої освіти, які склали базу дослідження, працювали в змішаному форматі навчання. Опитування проводилося протягом жовтня 2023 року.

Виклад основного матеріалу. Діюча навчальна програма з АМ для 1-4 класів побудована на засадах комунікативно-діяльнісного особистісно-орієнтованого підходу до навчання іноземної мови, який спрямовано на оволодіння іншомовним міжкультурним спілкуванням шляхом формування і розвитку міжкультурної комунікативної компетентності учнів. Мова вивчається через особисту діяльність учнів, у процесі якої вони повинні оволодіти різними прийомами іншомовного спілкування, зокрема АДМ. У програмі зроблено акцент на інтегроване опанування учнями мовленнєвих умінь на рівні, достатньому для здійснення іншомовного діалогічного мовлення (Шиян, 2020).

На закінчення молодшої (початкової) школи учні повинні набути рівня А1 володіння АМ. На цьому етапі навчання здійснюється формування в учнів навичок і вмінь спілкування у межах, визначеною чинною програмою тем, сфер і ситуацій згідно вікових особливостей та інтересів школярів на основі застосування для цього прийнятих мовленнєвих зразків (Бігич, 2013).

Конкретизуючи зміст англомовної компетентності в АДМ учнів молодшої школи, зазначимо, що згідно із «Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання», досягнувши рівня А1, здобувачі освіти можуть брати участь у діалозі на простому рівні за умови, що співрозмовник готовий повторити або

перефразувати свої висловлювання у повільному темпі; ставити прості запитання та відповідати на такі ж прості запитання, що стосуються сфери невідкладних потреб або на дуже знайомі теми (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти, 2003).

На кінець 4 класу в учнів мають бути сформовані вміння брати участь у діалозі, обмінюватися інформацією, висловлювати власну думку про конкретні факти і події, будувати різні види запитань, репліки спонукального характеру, а також діалогічні єдності: запрошення - подяка, згода або відмова, пропозиція - контрпропозиція; наказ - запитання про умови виконання наказу або про його причину. АДМ учнів повинно відповідати цілям, завданням, умовам ситуації спілкування. Висловлювання кожного співрозмовника повинно містити вивчений лексичний і граматичний матеріал і включати в себе не менше шести правильно сформульованих реплік (Бігич, 2013).

Відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти запроваджено обов'язкове вивчення англійської мови з першого класу. Тому перед українськими вченими-методистами постало завдання пошуку методів і засобів організації навчального процесу з урахуванням психофізіологічних особливостей дітей молодшого шкільного віку, з одного боку, та особливостей навчання у складній безпековій ситуації і технологічних можливостей сучасного суспільства, з іншого (Державний стандарт початкової загальної освіти, 2018).

З метою дослідження практики використання ІН та його засобів у процесі формування вмінь АДМ в молодшій школі нами було проведено опитування вчителів та учнів.

Вчителям АМ було запропоновано відповісти на наступні питання. 1. Як ви розумієте сутність ІН? 2. Чи є навчання в постійній особистісно-орієнтованій взаємодії та співпраці учасників освітнього процесу важливим фактором забезпечення більш сучасного та ефективного навчання АДМ учнів молодшої школи? Наскільки важливим? 3. Чи використовуєте Ви ІН у навчанні АДМ на Ваших уроках? 4. Яким технологіям, прийомам ІН Ви або Ваші колеги надаєте перевагу у молодшій школі? 5. Які засоби ІН АДМ, на Вашу думку, є найефективнішими для навчання АДМ у молодшій школі в умовах дистанційного або змішаного навчання? 6. Чи використовуєте Ви інтерактивне спілкування, діалог як форма взаємодії учнів у процесі вирішення навчально-комунікативних завдань на кожному уроці АМ? Якщо ні, то як часто? 7. Скільки часу на уроці АМ у молодшій школі Ви

приділяєте роботі учнів у парах або малих групах над вирішенням певного навчально-комунікативного завдання (від загальної тривалості уроку)? 8. Наскільки доречним і можливим є використання ІН АДМ у молодшій школі в умовах дистанційного або змішаного навчання (з перерахуванням цифрових інструментів ІН, що застосовуються)? 9. З якими труднощами навчання АДМ у молодшій школі Ви стикаєтеся при використанні ІН в процесі дистанційного та змішаного навчання?

Учням було запропоновано відповісти на наступні питання. 1. Що таке «інтерактивне навчання», як ти його розумієш? 2. Чи подобається тобі працювати в парах, малих групах, щоб спільно виконувати завдання, обговорювати питання на уроках АМ? Якщо ні, то чому? 3. Які завдання для роботи в парах, малих групах тобі найчастіше дають на уроці АМ (рольова гра, вивчення діалогу, драматизована рольова гра, інтерв'ю, обговорення питань з однокласниками, веб-квест, проєктна робота, мозковий штурм, складання та обговорення інтелект-карти, схеми «фішбоун», інше)? 4. Чи легко ти вступаєш в діалог з однокласниками, коли ви працюєте в парах, малих групах, щоб спільно виконувати завдання, обговорювати питання на уроках АМ? 5. Чи виникають у тебе труднощі під час виконання спільних завдань у малих групах, які потребують обговорення та використання цифрових інтерактивних платформ на уроці АМ? 6. Як часто на уроках АМ використовуються інтерактивні дошки / робота в сесійних залах парами або малими групами?

За результатами анкетування 100% опитаних вчителів АМ вважають, що розуміють сутність ІН. При цьому 14% учителів пов'язують ІН із формою виконання завдань (робота у парах, малих групах), 6% - із опрацюванням діалогу-зразка та його драматизацією, 22% - із активною творчою взаємодією учнів у поданій навчально-комунікативній ситуації, 33% - із опорою на розвиток вмінь аналітичного мислення, 25 %- із творчим вирішенням проблем у поданих ситуацій спілкування.

100% педагогів зазначили, що навчання в постійній особистісно-орієнтованій взаємодії всіх учасників – це перспективний напрямок удосконалення освітнього процесу, при цьому 73 % визнають це дуже важливим.

58% опитаних вчителів підтвердили, що використовують елементи ІН під час роботи на уроці АМ, з приміткою що працюють з адаптованими автентичними підручниками, велика кількість завдань в

яких сприяє взаємодії молодших школярів під час занять. 22 % відповіли, що застосовують технології і засоби ІН лише інколи саме через брак навчальних матеріалів для організації спільної роботи: вчителі розробляють завдання самостійно, що потребує забагато часу. 20% не використовують ІН у своїй роботі.

Найпоширенішими прийомами ІН для формування компетентності в АДМ вчителі назвали такі: робота в парах, рольова гра, робота в малих групах.

83 % вчителів вказали, що не застосовують інтерактивне спілкування як основну форму роботи на уроці, тільки відповіді на запитання та короткі обговорення в межах матеріалу, який вивчається, але з приміткою: якщо основною метою уроку є формування вмінь ведення діалогів певних типів у типовій комунікативній ситуації, то робота з етапами навчання АДМ може охоплювати одне або два заняття.

51% опитаних респондентів вказують, що регулярно використовують цифрові освітні інструменти для впровадження ІН під час уроків АМ, оскільки мають необхідне обладнання, 32% респондентів переважно використовують цифрові інструменти у роботі з завданнями для домашнього виконання, 17% майже не застосовує цифрові інструменти.

Учителями були вказані наступні цифрові інструменти, котрим вони надають перевагу та постійно використовують: Google Meet (програма для проведення відео-конференцій) та Google Classroom (навчальна платформа для роботи в дистанційному та змішаному форматах), онлайн-дошка Jamboard, веб-сайти для створення вікторин Wordwall, LearningApps та Classtime, сервіси для створення презентацій Google Slides та PowerPoint.

Учителі відзначили, що стикаються з наступними труднощами під час ІН АДМ учнів молодшої школи та використання цифрових інструментів ІН на уроках АМ: нестача часу для методичного забезпечення урізноманітнення прийомів та інструментів ІН, крім складання діалогу в парах та рольової гри, обговорення у малих групах; складність організації контролю правильності мовлення учнів під час роботи у парах і малих групах; небажання учнів мислити критично, самостійно та творчо; неоднорідний рівень володіння АМ в межах групи чи пари; небажання учнів вступати у спілкування, взаємодію і невпевненість в своїх силах; схильність до ведення діалогічного мовлення репродуктивно у плані змісту, за зразком; сформований

стереотип виконання навчально-комунікативних завдань у вигляді роботи з підготовленим діалогом – учні записують репліки наперед, а потім їх читають.

41% учнів асоціюють ІН із застосуванням різноманітних веб-сайтів та ігрових платформ, 17% учнів – з вільним спілкуванням у парах і групах, 23% -- з рольовими іграми та драматизацією, 22% вказали, що їм важко відповісти. 39% опитаних учнів подобається формат роботи в парах та невеликих групах, 21% вказали, що їм важко відповісти (залежить від того, чи подобається їм тема для обговорення) та 40% вказали, що не люблять такий формат роботи на уроках англійської мови, вважають, що це нудний вид роботи. Переважно учні, які відповідали, що їм подобається працювати в групах, обрали з переліку таку активність, як рольова гра. Ті, кому не подобається, позначили як типове завдання вивчення діалогу. Інші технології та прийоми ІН (драматизована рольова гра, інтерв'ю, обговорення питань з однокласниками, веб-квест, проєктна робота, мозковий штурм, складання та обговорення інтелект-карти, схеми «фішбоун») сумарно використовують у навчанні АДМ 16% опитаних.

46% опитаних учнів із задоволенням вступають в діалог з своїми однокласниками, 54% вказали, що мають певні труднощі.

Серед труднощів ІН учні назвали: невпевненість у власних силах і знаннях; страх перед спілкуванням, непідготовленим АДМ; нецікаві за змістом і формою, одноманітні завдання – скласти діалог за зразком, тощо.

Щодо використання цифрових інструментів, 67 % учнів вказали, що на уроках АМ інтерактивні дошки використовуються 20%, а робота в сесійних залах парами або малими групами – 31%. При цьому усі учні зазначили, що вчителі попередньо навчають їх користуватись онлайн-сервісами, тому труднощів в роботі з ними не виникає.

Аналізуючи результати дослідження, можемо зробити наступні висновки.

1. Має місце недостатнє розуміння вчителями змісту ІН: домінування форми роботи (парна, групова робота) над змістом (особистісно-орієнтована взаємодія, співпраця, вирішення навчально-комунікативних завдань з опорою на розвиток КМ) і метою (самостійний пошук шляхів творчого вирішення реальних життєвих проблем).

2. Бачимо позитивне ставлення вчителів до ІН як такого, розуміння важливості впровадження ІН, його прийомів і засобів у освітній

процес. При цьому великий відсоток вчителів не має можливості активно застосовувати інтерактивні технології, прийоми та засоби на уроках АМ через брак теоретичних знань і практичної підготовки, цілісних методичних розробок і рекомендацій, навчальних матеріалів.

3. За результатами опрацювання анкет учнів можемо зробити висновок, що вони не розуміють основної сутності ІН, а саме поза зоною уваги залишаються опора на самостійне критичне мислення та творчі здібності, навчання в активній взаємодії всіх учасників навчального процесу.

4. Відповіді учнів молодшої школи демонструють відсутність інтересу до творчого та когнітивного компонентів спільної роботи, що корелює з відповідями вчителів та є наслідком певних прогалин у методичній компетентності педагогів, невірного розуміння сутності ІН, формалістичного підходу до організації ІН у процесі формування вмінь АДМ, недостатньо активного використання продуктивних технології та прийомів ІН (драматизована рольова гра, інтерв'ю, обговорення питань з однокласниками, веб-квест, проєктна робота, мозковий штурм, складання та обговорення інтелект-карти, схеми «фішбоун»).

5. Серед труднощів ІН АДМ можна виокремити: а) з боку вчителя – брак знань про ІН, його сутність, технології, прийоми, етапи організації; брак теоретично обґрунтованих навчально-методичних розробок для упровадження ІН у практику навчання; в) організація ІН в умовах дистанційної та змішаної освіти; б) з боку учня – недостатність знань про ІН та його організацію (що та як робити, на що звертати увагу при виконанні завдань ІН); страх перед спілкуванням, неготовність до спонтанного та змістовного обговорення проблем, вирішення навчально-комунікативних завдань АДМ; зниження мотивації, що зумовлене нецікавими за змістом і формою, одноманітними завданнями, які не відповідають сутності ІН.

Отримані результати вказують на актуальність створення цілісної теоретично обґрунтованої методики використання ІН для формування вмінь АДМ в учнів молодшої школи і підсистеми вправ, яка сприяє подоланню згаданих вище труднощів.

Тож розглянемо основні характеристики ІН АДМ учнів молодшої школи, які відповідають наведеному вище визначенню та зумовлюють технології, прийоми, засоби, що дають змогу реалізувати цей тип навчання в його змістовній повноті у в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Співпраця та взаємодія між учнями – це основа ІН АДМ. Вчитель виступає організатором процесу навчання, консультантом, фасилітатором, який ніколи не замикає навчальний процес на собі. Результати навчання досягаються завдяки взаємним зусиллям учасників навчального процесу, учні беруть на себе взаємну відповідальність за результати навчання.

Ураховуючи результати дослідження Н. П. Кочубей (Кочубей, 2010), вважаємо, що ІН АДМ молодших школярів в умовах дистанційного та змішаного навчання має відповідати наступними вимогами до його організації.

- Використання комунікативного підходу. Молодші школярі вчать використовувати АДМ в реальному спілкуванні, комунікативних ситуаціях, взаємодіяти з іншими учнями та вчителем, обмінюватись ідеями та думками.

- Організація проблемно-орієнтованого навчання. ІН спрямоване на вирішення навчально-комунікативного завдання, розвиток когнітивної сфери та ключових компетентностей учнів засобами АМ. Учитель має надати учням можливість використовувати мову для творчого моделювання спілкування, пошуку шляхів вирішення завдання або проблеми, що допомагає їм застосовувати свої знання та досвід із різних сфер життя та навчальних предметів.

- Активна участь учнів у навчальному процесі (інтелектуальна, емоційна, вербальна, організаційна).

- Використання різних типів завдань, прийомів і засобів навчання, режимів роботи. Це можуть бути рольові ігри, дискусії, веб-квести, проектна робота, кейси; використання мультимедіа, подкастів, інтерактивних дошок, ігрових платформ та інших цифрових інструментів; парна, мікрогрупова робота, робота у сесійних залах.

- Використання різних видів і форм групової роботи. Учні працюють у парах, мікрогрупах, групах, спілкуються, обговорюють теми, вирішують завдання разом з використанням різних цифрових освітніх інструментів і гаджетів, що сприяє розвитку навичок співпраці та роботи в команді, підвищенню мотивації та залученню всіх школярів до активного навчання.

- Використання інформаційно-комунікаційних технологій і цифрових засобів навчання (комп'ютерні програми, інтерактивні дошки, веб-ресурси та інше). Це дає змогу зробити навчання більш захопливим та ефективним.

- Використання автентичних навчальних матеріалів (відео-, аудіо-, та текстових). Такі засоби навчання уможливають створення мотивуючого середовища – мовленнєвого, соціокультурного, когнітивного, діяльнісного.

Невідомою характеристикою ІН АДМ молодших школярів є КМ. Терміном **«критичне мислення»** послуговуємося для позначення особливого виду розумової діяльності, характерними ознаками якого є вироблення стратегій прийняття рішень у вирішенні завдань, проблемних ситуацій на основі здобуття та опрацювання інформації, здійснення рефлексивних дій щодо будь-якого об'єкта чи явища, зокрема власного процесу мислення, виважений аналіз різних думок і поглядів, виявлення власної позиції, об'єктивне оцінювання результатів як своєї, так і сторонньої діяльності (Харченко, 2018).

У Концепції Нової української школи вказано на необхідність розвитку КМ як наскрізного вміння, що розвивається засобами всіх предметів та є підґрунтям для формування компетентностей учня (Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи, 2016).

Ця ідея відображена в Державному стандарті початкової освіти, де в результатах навчання учнів усіх освітніх галузей зафіксовано набуття здобувачами освіти навичок критично мислити. Зазначено, що в галузі іншомовної освіти має на меті навчити учнів сприймати інформацію, висловлену іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, та критично оцінювати дану інформацію (Державний стандарт початкової загальної освіти, 2018).

Для розвитку КМ в учнів молодшої школи важливо створювати психологічно сприятливе, комфортне навчальне середовище, де учні можуть виражати свої думки (Шимон, 2009).

В основу ІН АДМ молодших школярів вважаємо необхідним покласти **стадії КМ** як ментального процесу (Пометун, 2004; Halpern, 2006), який складає основу ІН іноземних мов і культур (Подосиннікова, 2014): 1) стадія виклику – формулювання певної проблеми чи питання, пробудження інтересу, прогнозування змісту нової інформації; 2) стадія осмислення – пошук і розуміння інформації, інтеграція нових ідей, знань, навичок і вмінь до власного досвіду; 3) стадія рефлексії – аналіз отриманої інформації, творчий синтез і прийняття творчого, логічно обґрунтованого зваженого рішення, що стосується шляхів розв'язання проблеми.

Для уточнення змісту ІН АДМ на вказаних стадіях КМ пропонуємо урахувати оновлений варіант так званої **«таксономії Блума»**, згідно якої цілі навчання залежать від ієрархії розумових процесів: запам'ятовування (remembering), розуміння (understanding), застосування (application), аналіз (analysis), оцінка (evaluation), синтез, творчість (synthesis, creation). Для кожного з цих рівнів може пропонуватися набір завдань з використанням певних питальних слів і дієслів (Anderson, Krathwohl, 2001; Krathwohl, 2002).

Схема 1

Кореляція рівнів навчальних цілей та результатів Б.Блума та стадій інтерактивного навчання іноземних мов

	Навчальна мета/рівень	Результат, якого досягають учні	Стадії інтерактивного навчання
нижчий рівень	Знання	запам'ятовування і відтворення учнями змісту навчальної інформації, включаючи факти, поняття, терміни й теорії	Стадія стимулу
	Розуміння	здатність учнів сприймати викладене й передавати в іншій формі (своїми словами, іншою мовою, у графіку і т. д.), встановлювати смисл інформації, прогнозувати, виходячи з раніше отриманої інформації	Стадія осмислення
	Застосування	уміння без зовнішньої підказки застосовувати у новій ситуації знання, набуті раніше, використовувати теоретичні знання у життєвій ситуації	
високий рівень	Аналіз	уміння учнів розділяти матеріал на окремі складові, порівнювати частини, встановлюючи їхні взаємозв'язки, логіку, класифікуючи, розуміючи модель, структуру їхньої організації	Стадія рефлексії
	Синтез	здатність учнів до творчого поєднання частин або елементів у нове ціле з іншими властивостями	
	Оцінювання	уміння учнів робити кількісні або якісні оцінки, що основані на використанні критеріїв або стандартів, та формулювати ціннісні судження про ідеї, дослідження, рішення, методи тощо	

У створенні моделі ІН АДМ учнів молодшої школи вважаємо доцільним урахувати чотирьохчасткову **структурну модель розвитку КМ** («A Four-Part Model for Improving Critical Thinking») за Д.Халперн (Halpern, 2006), яка включає наступні кроки.

1. Експліцитно, відкрито, чітко навчати вмінням КМ.
2. Формувати здатність і готовність докласти ментальні зусилля у мисленні та навчанні.
3. Спрямовувати навчальну діяльність таким чином, щоб збільшити можливість міжконтекстуального переносу, тобто переносу досвіду та знань з певних сфер життя, ситуацій на інші.
4. Спрямовувати використання метакогнітивних стратегій у навчальній діяльності засобами відвертого контролю.

Організаційно-методичну базу для ІН АДМ учнів молодшої школи та його безпосередньої реалізації у підсистемі вправ утворюють визначені в науковій літературі **етапи навчання діалогічного мовлення** (Бігич, 2013): 1) навчання реплікування (підготовчий етап), на цьому етапі виконуються рецептивно-репродуктивні та репродуктивні умовно-комунікативні вправи на імітацію, підстановку, відповіді на запитання, на запит певної інформації (використовуючи зразок), повідомлення інформації; 2) оволодіння новими видами діалогічної єдності (перший етап), на цьому етапі використовуються рецептивно-продуктивні умовно-комунікативні вправи з обміну репліками; учасниками спілкування є самі учні, вчитель лише надає комунікативне завдання та окреслює комунікативну ситуацію та ролі, що їх виконуватимуть учні; 3) оволодіння мінідіалогом (другий етап), мінідіалог відрізняється від попереднього етапу своєю відносною завершеністю та обсягом, мета другого етапу навчити учнів об'єднувати засвоєні діалогічні єдності та підтримувати бесіду; 4) навчання веденню діалогу (третій етап), вправи що виконуються на даному етапі відносяться до рецептивно - продуктивних комунікативних вправ вищого рівня.

У сучасних складних умовах життя українського суспільства особливої актуальності набули цифрові освітні інструменти ІН, зокрема, АДМ учнів молодшої школи. Дистанційний формат і цифрові освітні інструменти дають можливість відносно безпечно навчатися, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та засоби, дозволяють школярам долучатися до навчального процесу з будь-якого місця та в зручний час.

Цифровий освітній інструмент – це програмний додаток або платформа, призначена для полегшення викладання та навчання. Цифрові освітні інструменти часто забезпечують інтерактивний досвід, який захоплює і умотивовує учнів, покращує результати навчання. Їх можна використовувати для створення, керування та надання освітнього контенту й оцінювання. Функціональне призначення цифрових освітніх інструментів полягає в підтримці викладання та навчання шляхом надання ряду інструментів і ресурсів, які можна використовувати для покращення освітнього досвіду.

Цифрові інструменти ІН АДМ учнів молодшої школи дозволяють забезпечити залученість учнів та підвищення мотивації у процесі формування вмінь на різних етапах формування мовленнєвих вмінь АДМ. Учні можуть виконувати завдання, отримуючи за це ігрову

винагороду та почуття досягнення, що може заохочувати їх до досягнення цілей навчання. Цифрові інструменти ІН дозволяють моделювати комунікативне середовище, створювати комунікативні симуляції, що готує до спілкування у реальному житті. Вони навіть мають кілька переваг перед традиційними методами навчання, включаючи підвищену залученість, налаштування та доступність.

Основні **групи цифрових освітніх інструментів ІН** включають: 1) інструменти для спільної роботи – ці інструменти дозволяють учням працювати разом над завданнями, синхронно чи асинхронно (онлайн-дошки, чати); 2) навчальні ігри та моделювання – ці інструменти забезпечують ІН, яке залучає учнів до взаємодії і допомагає їм працювати на засадах гейміфікації (рольові ігри-симуляції, сюжетні ігри та програми для вивчення мов); 3) віртуальна та доповнена реальність – ці інструменти пропонують захоплюючий досвід, що дозволяє учням моделювати реальні обставини спілкування (віртуальні екскурсії, симуляції та середовища для вивчення мови).

За результатами анкетування та беручи до уваги складні умови навчання та викладання багатьох українських освітян і школярів, визначено дві ключові групи цифрових інструментів для формування вмінь АДМ учнів молодшої школи в умовах дистанційного та змішаного навчання: 1) інструменти для спільної роботи, 2) навчальні ігри та моделювання.

Окреслимо можливості поєднання цифрових інструментів різних груп у процесі ІН АДМ учнів молодшої школи.

У процесі ІН АДМ платформи для проведення відеоконференцій, такі, як Zoom та Google Meet, дають змогу учням усно спілкуватися одне з одним з візуальним контактом, практикуватися у діалогічному мовленні у режимі реального часу. Вони можуть взаємодіяти з іншими учнями або вчителем, щоб опанувати та удосконалювати вміння АДМ на всіх етапах їх розвитку, починаючи з презентації діалогу-зразка та завершуючи формуванням вмінь на рівні діалогу.

На етапі презентації діалогу-зразка учитель у доступній формі може здійснити демонстрацію навчальних матеріалів, підготованих за допомогою сервісів для створення презентації (Microsoft Powerpoint, Google Slides, Prezi, Canva).

Використання платформ для спільної роботи Mentimeter, Pear Deck та інших дозволяє залучити учнів до обробки поданого

матеріалу, здійснювати контроль, розпочати перший, підготовчий етап навчання АДМ (навчання реплікування).

Ці платформи дають можливість впровадити інтерактивні технології ігрових імітаційних вправ. Метою таких вправ є формування вмінь АДМ шляхом залучення учнів до імітації спілкування за допомогою прийомів кооперативного навчання та використання імітаційних мультимедійних моделей як засобу навчання.

Однією з найбільш ефективних функцій платформ Zoom та Google Meet (якщо встановити відповідне розширення) є робота в «сесійних залах» (breakout rooms) для відпрацювання вмінь АДМ на етапі складання мінідіалогу та етапі ведення діалогу. Учні, які приєдналися до конференції вчитель об'єднує в декілька груп, це можуть пари, або групи з більшою кількістю учнів. Учасники однієї сесійної зали не чують та не бачать обговорення в інших залах. Ця функція дає змогу провести підготовчий етап або обговорення в парах, групах, командах тощо. При цьому паралельно як учитель, так і учасники можуть проводити демонстрацію навчальних матеріалів.

Інтерактивні онлайн дошки, такі як Jamboard, Miro, Padlet допомагають створити в ІН АДМ навчальне середовище, у якому учні мають змогу спілкуватися один з одним у процесі виконання різноманітних навчальних завдань на всіх етапах формування вмінь АДМ. Онлайн-дошка є робочим простором, своєрідним «білим аркушем», на якому в режимі реального часу можна виконувати певні дії, видимі усім, хто має доступ до сторінки. Функції онлайн-дошки подібні до програми для малювання онлайн, але з додатковими функціями, які допомагають організувати роботу з класом під час дистанційного навчання. Найбільшим функціоналом у навчанні АМ послуговується формат онлайн-дошки Miro (Кузьменко, Лісова, Новік, 2022).

У процесі ІН АДМ на робочому полотні онлайн-дошок можна розмістити: відео з комп'ютера, Youtube, Vimeo та аудіофайли; картинки та фото для опису і обговорення; PDF - файли; стікери з додатковою інформацією; підкреслити важливі деталі кольоровими маркерами; додавати коментарі в реальному часі; створювати схеми та малюнки, які потрібні для візуалізації етапів ІН (етапів розвитку вмінь КМ) та реалізації прийомів ІН АДМ (інтелект-карта, фішбоун, кластер, корзина ідей, тощо).

Важливо зазначити, що успіх використання та поєднання цифрових інструментів ІН АДМ у дистанційному та змішаному форматі

навчання також залежить від якості технічного забезпечення, ефективного використання технологій, добре структурованого навчального матеріалу та високоякісної взаємодії між вчителем та учнями. Також необхідно враховувати вікові та індивідуальні потреби школярів та забезпечити їм достатню підтримку і оцінку прогресу (Романюк, 2016).

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. На основі аналізу наукової літератури, новітніх вимог до навчання АМ у молодшій школі та даних проведеного емпіричних дослідження можемо зробити висновок, що ІН АДМ учнів молодшої школи є цілісною системою навчання, його технології та засоби, етапи організації визначають особистісну взаємодію, діалогове спілкування з опорою на КМ як провідну форму навчально-пізнавальної діяльності інтерактивного спілкування. Методичний потенціал використання цифрових інструментів ІН для формування вмінь АДМ учнів молодшої школи полягає у можливості створити за їх допомогою цікаве, реалістичне та методично ефективне навчальне середовище, підвищити мотивацію та самооцінку, сприяти когнітивному та комунікативному розвитку.

Перспективу подальших досліджень убачаємо в теоретичному обґрунтуванні та практичній розробці методичної моделі формування вмінь АДМ учнів молодшої школи з використанням технологій і прийомів ІН, яка може бути використана у практиці роботи вчителів АМ закладів загальної середньої освіти в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

- Бігич, О. Б., Бориско, Н. Ф., & Борецька, Г. Е. (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів.* (Bigich, O. B., Borisko, N. F., & Boretska, G. E. (2013). *Methodology of Teaching Foreign Languages and Cultures: Theory and Practice: Textbook for Students of Classical, Pedagogical, and Linguistic Universities*).
- Гладун, М. А., Сабліна, М. А. (2018). *Сучасні онлайн інструменти інтерактивного навчання як технологія співробітництва (Modern online tools for interactive learning as collaboration technology).*
- Гончарова, Є. Є., & Сліпченко, Л. Б. (2019). Дидактичний потенціал активних та інтерактивних методів навчання. *Витоки педагогічної майстерності. Серія «Педагогічні науки», 23, 41 – 45.* (Honcharova, Ye. Ye., Slipchenko L. B. (2019). Didactic potential of active and interactive teaching methods. *Origins of pedagogical skills. Series "Pedagogical Sciences", 23, 41-45.*
- Державний стандарт початкової загальної освіти (State Standard for Primary General Education).* URL: <https://mon.gov.ua/ua>

- Коваль, Т. І., Кочубей, Н. П. (2011). *Інтерактивні технології навчання іноземних мов* (Koval, T. I., Kochubei, N. P. (2011). *Interactive Teaching Technologies for Foreign Languages*).
- Коломієць, Н. (2019). *Інтерактивні методи навчання молодших школярів англійської мови : Спроба класифікації* (Kolomiets, N. (2019). *Interactive Teaching Methods for Young Learners of English: An Attempt at Classification*).
- Коломієць, Н. (2018). Дидактичні засади ефективного застосування інтерактивних методів у навчанні молодших школярів. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету, (1), 118–129.* (Kolomiets, N. (2018). Didactic Principles of Effective Application of Interactive Methods in Teaching Primary School Students. *Collection of Scientific Works of Uman State Pedagogical University, 1, 118-129.* URL: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.1.2018.134899>
- Кочубей, Н. (2010). Характеристика інтерактивного навчання англійського діалогічного мовлення молодших школярів. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання, 42, 133–139.* (Kochubey, N. (2010). Characteristics of interactive teaching of English dialogical speech for primary school students. *Theoretical Issues of Culture, Education, and Upbringing: Collection of Scientific Works, 42, 133–139.*
- Кривчикова, Г. Ф. (2005). *Методика інтерактивного навчання писемного мовлення майбутніх учителів англійської мови* (Krivchukova, H. F. (2005). *Methodology of Interactive Teaching of Written Speech for Future English Teachers*).
- Кузьменко, О. Ю., Лісова, Ю. О., Новік, К. (2022). Використання освітнього потенціалу онлайн-дошок в аспекті розвитку діалогічного мовлення учнів (Kuzmenko, O. Yu., Lisova, Yu. O., Novik, K. (2022). *Utilizing the Educational Potential of Online Whiteboards for the Development of Students' Dialogical Speech*).
- Майєр, Н. В., & Коваль, Т. І. (2023). Цифрові засоби для формування ІКТ-компетентності майбутніх викладачів іноземних мов. *Іноземні мови, 1, 50-57.* (Mayer, N. V., & Koval, T. I. (2023). Digital Tools for Developing ICT Competence in Future Foreign Language Teachers. *Foreign Languages, 1, 50-57.*
- Ніколаєва, С. Ю., О. Б. Бігич, Н. О. Бражник, С. В. Гапонова, та Г. А. Гринюк. (2002). *Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах* (Nikolaieva, S. Yu., Bihych, O. B., Brazhnik, N. O., Haronova, S. V., Hryniuk, H.A. (2002). *Teaching Methods for Foreign Languages in Secondary Educational Institutions*).
- Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи (2016). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkolacompressed.pdf> (New Ukrainian school. Conceptual foundations of secondary school reform (2016). <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkolacompressed.pdf>
- Побірченко, Н., Коберник, Г. (2004). Інтерактивне навчання в системі нових освітніх технологій. *Початкова школа, 10, 8-10.* (Pobirchenko, N., Kobernyk, H. (2004). Interactive learning in the system of new educational technologies. *Elementary School, 10, 8-10.*

- Подосиннікова, Г. І. (2012). *Методична характеристика інтерактивного навчання іноземних мов* (Podosynnikova, H. I. (2012). *Methodological Characteristics of Interactive Teaching of Foreign Languages*).
- Подосиннікова, Г. І., Кривошия, К. С. (2022). Технологія інтерактивного навчання "Кіноклуб" у підготовці майбутніх учителів англійської мови. *Іноземні мови*, 2, 32-46. (Podosynnikova, H. I., Kryvoshyia, K. S. (2022). Interactive learning technology "Movie club" in the preparation of future English language teachers. *Foreign languages*, 2, 32-46).
- Пометун, О. І. (2007). *Енциклопедія інтерактивного навчання*. К.: АСК. (Pometun, O. I. (2007). *Encyclopedia of Interactive Learning*).
- Пометун, О. І., Пироженко, Л. В. (2004). *Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання* (Pometun, O. I., Pyrozhenko, L. V. (2007). *Modern Lesson. Interactive Teaching Technologies*).
- Пометун, О. І., Пироженко, Л. В. (2002). *Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід* (Pometun, O. I., Pyrozhenko, L. V. (2002). *Interactive Teaching Technologies: Theory, Practice, Experience*).
- Романюк, С. М. (2016). *Дистанційне навчання іноземної мови: порівняльний аналіз сучасних платформ та онлайн-сервісів* (Romaniuk, S. M. (2016). *Distance Learning of Foreign Language: Comparative Analysis of Modern Platforms and Online Services*).
- Семенчук, Ю. О. (2007). *Теоретичні засади інтерактивного навчання студентів англійської економічної лексики*. (Semenchuk, Yu. O. (2007). *Theoretical Foundations of Interactive Learning for Students of English Economic Vocabulary*).
- Староста, В. І. (2019). *Технології інтерактивного навчання: сутність, класифікація* (Starosta, V. I. (2019). *Interactive Teaching Technologies: Essence, Classification*).
- Стребна, О. В., Сошенко, А. О. (2005). *Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи* (Strebna, O. V., Soshenko, A. O. (2005). *Interactive Teaching Methods in the Practice of Primary School Work*).
- Харченко, Н. (2018). *Розвиток критичного мислення. Інноваційні форми роботи для дітей і дорослих* (Harchenko, N. (2018). *Development of Critical Thinking: Innovative Work Forms for Children and Adults*).
- Шимон, Л. П. (2009). *Розвиток критичного мислення учнів початкових класів* (Shymon, L. P. (2009). *Developing Critical Thinking Skills in Primary School Students*).
- Шиян, Р. Б. (2020). *Типова навчальна програма Нової української школи для 1-2 класів* (Shyian, R. B. (2020). *Typical Curriculum of the New Ukrainian School for Grades 1-2*).
- Шиян, Р. Б. (2020). *Типова навчальна програма Нової української школи для 3-4 класів* (Shyian, R. B. (2020). *Typical Curriculum of the New Ukrainian School for Grades 3-4*).
- Черниш, В.В. (2011). *Засоби формування іншомовної комунікативної компетенції у діалогічному мовленні* (Chernysh, V. V. (2011). *Means of Developing Foreign Language Communicative Competence in Dialogical Speech*).
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing : A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. Longman.
- Bilbrough, N. (2007). *Dialogue Activities: Exploring spoken interaction in the language class*. Cambridge University Press.

- Dewi, Y. N., Zaim, M., & Rozimela, Y. (2022). Interactive learning using e-learning module in learning English for senior high school: A review of related articles. *Journal of Education, Language Innovation, and Applied Linguistics*, 1(2), 125-134. doi: 10.37058/jelita.v1i2.5306.
- Giorgdze, M., Dgebuadze, M. (2017). Interactive teaching methods: challenges and perspectives. *International E-Journal of Advanced Education*, 3(9), 544–548.
- Jabeen, S. S., & Thomas, A. J. (2015). Effectiveness of online language learning. *Proceedings of the World Congress on Engineering and Computer Science*, 1, 1-5.
- Hanlin, R., & Okemwa, J.M. (2021). Interactive learning and capability-building in critical projects. In R. Lema, M.H. Andersen, R. Hanlin, & C. Nzila (Eds.), *Building innovation capabilities for sustainable industrialisation: Renewable electrification in developing economies* (pp. 138-159). London: Routledge. doi: 10.4324/9781003054665- 710.4324/9781003054665-7
- Halpern, D. F. (2006). The nature and nurture of critical thinking. In R. Sternberg, R. Roediger, & D. F. Halpern (Eds.). *Critical Thinking in Psychology* (pp. 1-14). Cambridge, MA: Cambridge University Press.
- Krathwohl, D. R. (2002). A Revision of Bloom's Taxonomy: An Overview. *Theory Into Practice*, 41 (4), 212-218, doi: 10.1207/s15430421tip4104_2.
- Read, C., & Matthews, A. (1991). *Tandem Plus: Pair work activities for beginners, elementary and lower intermediate students*. Photocopiable ELT Games and Activities Series. Nelson.

SUMMARY

Podosynnikova Hanna, Pyra Anna. Methodical features and digital tools interactive learning of english -language dialogic broadcasting of junior school students.

The article examines the essence of interactive foreign language teaching, which involves critical thinking and active participation of students in interaction and communication with the teacher and with each other. The interactive teaching of English dialogical speech is defined, its methodological features and potential in forming competence in English dialogical speech of primary school pupils are considered. Methodological approaches, strategies and tools that can be used during interactive teaching of English dialogical speech to primary school pupils are described. Special attention is paid to the use of digital tools for interactive teaching of English dialogical speech in distance learning conditions. Additionally, the difficulties of implementing interactive teaching of English dialogical speech with the use of digital distance learning tools in primary school are described. Recommendations and strategies for overcoming these difficulties are provided.

Key words: interactive learning, critical thinking, stages of interactive learning, distance learning, digital tools of interactive learning, dialogical speech, English language, primary school.